

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Oboer/208/2013
Identifikačné číslo spisu:	6910212355
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6910212355.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOST', s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému: D. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., o vymoženie 914,-- eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn.: 1Er 2464/2010, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. júna 2012, č. k.: 16CoE 174/2012-33, takto

rozhodol:

- I. Návrh oprávneného na prerušenie do volacieho konania z a m i e t a .
- II. Dovolanie oprávneného o d m i e t a .
- III. Povinnému sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vymoženie 914,-- eur s príslušenstvom v zmysle ust. § 44 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu z 5. marca 2010, sp. zn.: SR 00182/10, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 5. marca 2012, č. k.: 1Er 2464/2010-11 exekúciu ako neprípustnú zastavil. Ďalej rozhodol, že o trovách exekúcie bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený s povinným uzavrel zmluvu, ktorú súd vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú. Z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že oprávnený v obdobných prípadoch vystupoval ako dodávateľ v rámci svojej obchodnej činnosti. Na druhej strane vystupujúceho dlžníka súd považoval za spotrebiteľa a na tom nič nemení ani to, že úver poskytnutý na základe zmluvy mal byť použitý na výkon povolania, lebo túto aktivitu nemožno stotožniť s obchodnou, resp. podnikateľskou činnosťou. Rozhodcovská doložka bola súčasťou formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Rozhodcovskú doložku si povinný osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými

štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým všeobecným úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola s povinným osobitne vyjednaná a núti povinného podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Súd rozhodcovskú doložku vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná.

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu, že vzťah medzi oprávneným a povinným je vzťahom spotrebiteľským. Zmluva o úvere vyhotovená formou predtlaču s vopred pripraveným textom, pričom povinný ako spotrebiteľ nemohol individuálne obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy ovplyvniť, má nepochybne charakter zmluvy spotrebiteľskej. Aj podľa názoru odvolacieho súdu rozhodcovská doložka napĺňa všetky kritériá neprijateľnej zmluvnej podmienky. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať tiež náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky. Uviedol, že oprávnenie exekučného súdu skúmať rozhodcovskú doložku v tom smere, či nenapĺňa charakteristiku neprimeranej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-40/08. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná, povinný pri jej uzatváraní nemohol ovplyvniť jej obsah, nakoľko jej dojednanie je zaradené do všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú obsahovo neoddeliteľnou súčasťou predmetnej zmluvy. Svoje závery odvolací súd oprel aj o stanovisko Súdneho dvora EÚ vo veci C-243/08.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ „O. s. p.“ a § 237 písm. a/ O. s. p., že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, pretože súdy oboch stupňov nesprávne interpretovali § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 Zákon č. 244/2002 Z. z.; ustanovením § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, pretože vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku už bola právoplatne posúdená tým, že exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, ustanovením § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., že súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom tým, že súdy s oprávneným nekomunikovali o jeho právnych a skutkových návrhoch, nevzali na zreteľ jeho námietky proti prejednaniu veci, konali bez nariadenia pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jeho právo, aby jeho právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ“, ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie, ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci, keď súdy nesprávne aplikovali a interpretovali ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z., § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a tiež Smernice Rady 93/13/EHS. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov do volacieho konania a navrhol, aby dovolací súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia. Taktiež navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie v dovolaní špecifikoval.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal najskôr, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad najvyšší súd uvádza rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013 a sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej najvyšší súd dodáva, že Súdny dvor EÚ má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

II. V ďalšom do volací súd bez nariadenia do volacieho pojednávania (§ 243 a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania nie je v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. proti napadnutému uzneseniu daná.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 45/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V uvedených rozhodnutiach najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím vo veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonával na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj

bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Uvedené právne závery dovolací súd zastáva aj v preskúmvanej veci. Námitka oprávneného, že súdy oboch stupňov nevytyčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, nie je dôvodná. Tak, ako správne poznamenal oprávnený, zákonom č. 230/2012 Z. z., účinným od 9. augusta 2012, bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Oprávnený namietal, že súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a následne ju zastavil, preto mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie oprávneného však nie je dôvodné. Súd prvého stupňa v danom prípade postupoval podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 Zákona č. 244/2002 Z. z. a nie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, teda exekúciu zastavil bez toho, aby ju vyhlásil za neprípustnú. Ustanovenie § 57 ods. 2 Exekučného poriadku dovoľuje zastaviť exekúciu v prípade, ak to vyplýva z ustanovení Exekučného poriadku alebo osobitného zákona. Takýmto osobitným zákonom je aj Zákon č. 244/2002 o rozhodcovskom konaní konkrétne ustanovenie § 45 ods. 1, ktoré dovoľuje exekučnému súdu exekúciu zastaviť z dôvodov uvedených v tomto ustanovení. Z uvedeného vyplýva, že takýmto postupom exekučného súdu nebola oprávnenému odňatá možnosť konať pred súdom. Rovnako odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Dovolací súd nevhľadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného uvedených v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (§ 122 až § 124 O. s. p.), postačujúce je, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to oboznamovanie sa obsahom listín za účelom posúdenia predpokladov na zastavenie exekúcie nemusí vykonávať na pojednávaní za prítomnosti oprávneného a povinného.

Dovolací súd sa stotožnil s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

K námitke oprávneného, že slovenský preklad čl. 3 ods. 3 bod 1. písm. q/ Smernice nie je správny, dovolací súd uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Rovnako nie je dôvodná námitka oprávneného, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia

zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávneného). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

V súvislosti s námietkou oprávneného, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o námietke oprávneného, ktorou namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

III. Právo na náhradu trov do volacieho konania vzniklo povinnému zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Povinný si však náhradu trov dovolacieho konania neuplatnil, preto mu odvolací súd ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.